

ПАМ'ЯТЬ ЕПОХ. МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ – 85

У кожного з нас є своя велика і мала Батьківщина. Велика – це наша рідна Україна з її нелегкою і непростю долею, яка нині відстоює своє право на існування у боротьбі з агресором. Мала – наш край, наша степова Миколаївщина з її просторами, квітучими садами, лиманами і морським узбережжям.

Миколаївську область утворено 22 вересня 1937 року, коли рішенням органів державної влади Одеську область було поділено на Одеську і Миколаївську. За цей період наша область зазнавала неодноразових адміністративно-територіальних трансформацій. Утім, історія Миколаївщини є набагато глибшою, оскільки територія Північного Причорномор'я з давніх часів приваблювала людську увагу своїм географічним розташуванням, кліматичними і природними ресурсами.

Завдяки археологічним знахідкам на території області виявлені численні залишки поселень різних історичних епох, найкрупнішим і найвідомішим із яких є античне місто-державою Ольвія, історія і культура якої невід'ємно пов'язана з Миколаївщиною. Знаковим для сучасних педагогів є те, що в Ольвії існували свої освітні установи – гімнасії.

Пройшли сторіччя, змінювались епохи. Подією історичного значення стало утворення Київської держави. На території Миколаївщини виникали її форпости у боротьбі за торговельні шляхи до відкритого моря. Із середини XIII сторіччя ця територія потрапляє під владу Золотої Орди, через сторіччя Побужжя входить до складу Великого князівства Литовського, надалі це володіння Османської імперії...

XVIII сторіччя відзначається початком активної розбудови суднобудівної галузі, яка протягом тривалого часу стане одним із символів Миколаївщини. У спорудження верфі і подальший розвиток міста вагомий внесок здійснили перший громадянин міста Фалєєв, архітектор Старов, військовий губернатор Грейг, родина Аркасів та інші видатні особистості.

1917 року Миколаїв долучається до національно-визвольних змагань українського народу, у листопаді в місті на короткий час утверджується влада Української Центральної Ради. У квітні 1920 року північні та центральні райони Миколаївщини, зокрема місто Вознесенськ, стають одним із центрів повстанської боротьби під час Першого зимового походу Армії Української народної республіки.

Події 1920–30-х років відзначилися для області трагедіями Голодомору, політичними репресіями тощо. Водночас відбувалося посилення промислового потенціалу, електрифікація, боротьба з неписьменністю, відкриття низки освітніх закладів, зокрема в 1940 році започатковано обласний інститут удосконалення вчителів, у часи незалежної України реорганізований у Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

Під час Другої світової війни наша область перебувала в німецько-румунській окупації. Від рук окупантів загинуло 74 662 мирних громадян та 30 699 військовополонених, більше 25 тисяч осіб вивезено на примусові роботи до Німеччини. Боротьбу з окупантами проводили численні підпільні загони на чолі з В. Лягіним, П. Защуком, В. Андрєєвим (Палагнюком) та іншими. У сільській місцевості спроби самоорганізації здійснювали групи ОУН. Під час звільнення міста відзначилися моряки-десантники під командуванням К. Ольшанського, які були удостоєні звання Героя Радянського Союзу (більшість – посмертно).

У другій половині ХХ сторіччя Миколаївщина – один зі світових центрів суднобудування, саме тут зароджується один з унікальних напрямів розвитку науково-технічної та конструкторської думки – розроблення та створення газотурбінних двигунів. Із нашим краєм пов'язана творчість одного з найкращих поетів другої половини ХХ сторіччя, уродженця Первомайська Миколи Вінграновського. 1974 року створено Миколаївську обласну організацію Спілки письменників України, до складу якої ввійшли: В. Бойченко, Д. Кремінь, Л. Воронін, І. Григурко, Е. Январьов та інші.

Незалежність відкрила нові можливості для області. Активного розвитку набуло культурне, суспільно-політичне життя краю, національне відродження та розвиток політичної свідомості громадян.

На жаль, своє 85-річчя Миколаївщина переживає в надзвичайно важких випробуваннях. Знову на рідну землю прийшла війна, під обстрілами гинуть мирні люди, тисячі наших воїнів-земляків боронять Українську незалежність на фронті, інші миколаївці наближають бажану Перемогу як захисники тилу... Історія показує, що будь-яке лихо закінчується. Віримо, що незабаром Миколаївщина буде стрімко рухатися вперед разом із мирною, квітучою, європейською Україною.

І. Є. Ніколаєв